

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Dela serbările din Blaj.

Toastul Escelenței Sale, Înaltpreasfințitul nostru Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, rostit la banchetul dat Luni, la orele 2 d. a. cu ocaziunea serbărilor din Blaj.

„Mulțumesc cordial, Domnului antevorbitor, (Vasile Goldiș), pentru elogiasele cuvinte, rostite și la adresa noastră, a Arhierilor. Totodată vă mulțumesc și Dvoastră, pentru simpaticele manifestări, cu care ați binevoit a însoți acele cuvinte elogiase.

Țin să declar, că două sentimente mari și puternice ne-au întrunit și pe noi, Arhierii Dvoastră, și unității noastre naționale, și anume: sentimentul datorinței și acela al iubirii noastre de neam, cari ne chiamă și pe noi acolo, unde este și turma noastră cuvântătoare.

Noi, Arhierii, știm bine, domnilor, că atât onoarea, cât și poziția noastră, după Dumnezeu, avem a o mulțămii turmei noastre cuvântătoare. Căci dacă n'ar fi turma, nu ar fi nici păstorul. Și credem, că tot asemenea va ști și turma noastră cuvântătoare, că fără de păstori, nici ea nu ar putea exista.

Purcezând de aici, este nu numai o mare și sfântă datorință, dar și cel mai mare interes al nostru, ca și al tuturor adevăraților păstori, a lucra, precum zice și sfântul Apostol: „cu vreme și fără vreme”, la bunăstarea, binele și fericirea turmei, căci binele și fericirea turmei este și binele și fericirea păstorului, ca și din contră.

De aceea, precum fiecare părinte de acuma atunci se simte bine și fericit, când știe și pe fiii sei bine și fericit, tot asemenea și păstorul numai atunci se simte bine și este fericit, când știe și pe păstorii sei, că sunt bine și fericite.

Deși serviciile noastre naționale ne ofer, nouă, Arhierilor români, de ambele confesiuni, un vast și mănos teren de activitate, la promovarea culturii religioase-morale, și prin aceasta la promovarea binelui și fericirii păstorilor noștri: totuși datorința și iubirea noastră față de poporul nostru și la această frumoasă întru-nire, pentruca să conlucrăm și noi, împreună cu Dvoastră, domnilor, la opul cel mare al viitorului nostru, să conlucrăm și noi, împreună cu Dvoastră, la înzestrarea poporului nostru cu armele luminii și ale culturii, pentru a putea suporta, cu bun succes, apriga luptă de existență, ce decurge în lume, și pentru a-și putea crea un viitor tot mai bun și mai fericit.

Dar fiindcă și sfânta carte ne spune, că „de nu va zidi Domnul casa noastră”, înzadar ne-am ostenit, adevărat, dacă lucrările și stăruințele noastre nu vor fi însoțite și de ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu, înzadar ne-am ostent: eu rog ferbinte și din acest loc pe bunul Dumnezeu, să ne lumineze cu Duhul dragostei și al înțelepciunii sale și să reverse darul și

binecuvântarea sa asupra tuturor membrilor Asociațiunii și asupra tuturor lucrărilor noastre, în folosul nostru și al iubitei noastre patrii, pentruca și în aceasta să se preamărească vecinic Presfânta noastră.

Iar pe Dvoastră, domnilor, vă rog, să închinați împreună cu noi, Arhierii, acest păhar în sănătatea și fericita viață a membrilor comitetului, și în deosebi a domnului președinte al „Asociațiunii”.

Respunsul dat din partea Preasfințitului Sale, Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, la vorbirea de bineventare, cu care a fost întâmpinat la gara din Blaj, Preasfinția Sa și Preasfințitul Episcop Miron al Caransebeșului.

„Primiți, Vă rog, profunda și sincera noastră mulțămire pentru această întâmpinare neașteptată și pentru căldura dragostei făcătoare, cu care ne salutați la descălțarea noastră pe aceste locuri, neumblate până acum de câțra mulți dintre noi, dar pe cari le cunoaștem din evenimentele lor istorice și de după bogatele instituțiuni centrale de cari dispune Blajul, instituțiuni culturale, binevăzute și apreciate de întreg neamul românesc.

Noi, Arhierii de acum ai bisericii române din iubita noastră patrie, întocmai ca și antecesorii noștri, suntem conștii de chemarea și datorința noastră, și ca atari nu încetăm a ne da seamă de legătura sfântă în care stăm cu neamul, ai cărui fii suntem, precum nu încetăm a ne da seamă și de legătura duhovnicească în care stăm cu poporul, ai cărui luminători și conducători firești suntem.

Dându-ne seamă de acestea, nu putem pierde din vedere nici adevărul, că un popor trăiește și se afirmă prin limba și literatura sa, deci trebuie să ne dăm seama, că cultivarea limbei și a literaturii naționale este de cea mai mare importanță pentru fiecare neam de oameni, și astfel și pentru neamul nostru românesc, neam cu aspirațiuni juste de consolidare și cu drepturi naturale de existență, desvoltare și de conservare a individualității sale.

Conduși de aceste vederi și sentimente, este de înțeles bucuria, cu care clerul și poporul românesc din iubita noastră patrie a întâmpinat vestea, că „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” își serbează jubileul de 50 de ani al existenței și activității sale rodnice, deci este de înțeles și motivul din care și noi Arhierii am luat îndemn de participare la aceste sărbători rari, la aceste sărbători de unitate culturală.

Noi Arhierii am grăbit să venim aici înainte de toate, ca să dăm tributul recunoștinței, pe care memoria acelor bărbați vrednici de amintire, în creerii cărora s'a conceput ideea, în a căror minte prevăzătoare s'au tors firele și cu a căror dragoste de neam s'a țesut pânza, din care neam s'a cusut flamura, sub care neamul nostru se gr-

pează cu noi împreună, în scopul conservării și cultivării limbei și literaturii sale naționale.

Am venit să dăm tributul recunoștinței noastre și aceluia, cari au condus în trecut și îndepărtat și apropiat, precum și aceluia, cari conduc în prezent destinele acestei instituțiuni curat culturale, și am venit cu scopul și dorința, ca luându-ne și noi partea cuvenită din bucuria prăznirii acestor sărbători neamului, și să facem deplină sărbătoare jubilară, și să dăm și dovadă vie generațiunii de acum și celor viitoare, că deși noi Românii din această patrie suntem divizați în două biserici, totuși suntem una în ce privește cultivarea și conservarea limbei și a literaturii noastre „ca doi brazi într'o tulpină, ca doi ochi într'o lumină”.

Reînnoindu-ne acum sincerile noastre mulțămiri pentru buna primire, implorăm darul și binecuvântarea cerească asupra Asociațiunii noastre literare și a lucrărilor ei, precum implorăm și darul și binecuvântarea cerească asupra patriei noastre iubite, a cărei cetățeni credincioși suntem și dorim a rămânea”.

Toastul domnului asesor consistorial Nicolae Ivan, ridicat în onoarea reprezentantului guvernului, la banchetul din Blaj.

„Ilustră masă! Înaltpreasfințiți Domni Arhiepiscopi și Mitropoliți, Preasfințiți Domni Episcopi!

Ochii Românilor dela Carpați până la Tisa sunt îndreptați spre Blaj, acest focal de cultură națională, în care la cererea obștei românești, am ținut să serbăm jubileul de 50 de ani dela întemeierea celei mai înalte instituții culturale naționale. Și nici că se putea un loc mai nimerit, ca Blajul cu cele mai vechi așezăminte de cultură, cu bărbați de valoare, cari și-au înscris numele în istoria noastră națională și culturală cu litere de aur.

Proporțiile mari pe care le-au luat aceste festivități de caracter cultural, la cari participă spre neputa noastră bucurie și mândrie, toți Arhierii bisericilor noastre, și tot ce avem mai de seamă în viața noastră publică, dela Vlădică până la opincă, au atras și atențiunea guvernului M. Sale asupra lor, și guvernul a exmis ca reprezentant al seu, pe Ilustritatea Sa domnul comite șnrem al acestui comitat, Szász István, cavalier al ordinului coroana de fier cl. III, bărbat, care ne cunoaște limba, cunoaște poporul, știe că aspirațiile noastre naționale sunt numai spre binele și folosul țării, și al patriei și pe care eu îl rog să fie talmăciu sincer și loial la cel mai competent loc, că noi, Românii suntem un popor de ordine, ținem la neamul și credința noastră, ținem cu toată sfințenia la glia părintească, la toată sfințenia în cari ne zace moșii și strămoșii, și un popor dinastic și loial ca al nostru are dreptul să fie sprijinit în năzuințele sale culturale, căci cultura e premergătoarea libertății și fericirii popoarelor, e schintea dumezească, sădită în sufletele oame-

nilor, ca să ajungă la cel mai înalt grad de perfecționare.

Salutăm deci cu drag pe reprezentantul guvernului în mijlocul adunării noastre, dorindu-i un sincer „Să trăiască”!

Vorbirea domnului Vasile Goldiș, cu care a salutat în catedrala din Blaj „Asociațiunea”, în numele „Societății pentru fond de teatru român”.

„Domnule Președinte! Onorată Adunare!

Din partea comitetului Societății pentru crearea unui fond de teatru național român am primit onorifica misiune, ca în reprezentanța și în numele acelei societăți să salut această adunare generală a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Mă aștig din tot sufletul de această onorifică îndatorire.

În această zi frumoasă și mare, când Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român serbează anul al 50-lea dela înființarea sa, la care a luat parte atâtea suflete nobile și bărbați ca Atăea baron de Șaguna, Timotei Cipariu și Gheorghe Barițiu, care român nu simte oare încălzându-i-se sufletul de nespuse bucurie pentru roadele bogate ale activității celei de jumătate de veac a Asociațiunii noastre culturale, și în fața trecutului trumos care suflet românesc nu va prinde nădejdi înveselitoare pentru mărirea viitoare a neamului nostru?!

Atât de mare este ziua aceasta, atât de sfântă și plină de adânc înțeles, încât par'că simțim cu toții, că nu se află cuvinte îndestul de potrivite, cari să exprime tot ceea ce simțim, tot ceea ce gândim în zilele aceste aștig aștig. Și dacă s'ar afla vr'un măiestru al graiului românesc, care să aibă în sufletul său rostirea congruentă a simțirilor noastre de astăzi, cine știe dacă ea totuși ar putea să fie rostită?

Eu unul simțesc, că salutând adunarea aceasta în numele Societății pentru crearea unui fond de teatru național român nu am învenita măsură darul cuvântului, ca să pot spune tot ce simt și ce gândesc în clipele acestea ale triumfului nostru cultural.

Să mi se ierte deci, că împrumut din severtete de aur ale înțeleptului Timotei Cipariu, care în anul 1861 în ziua de 4 Noemvrie n. la Sibiu, când s'a înființat această Asociațiune, văzându-se împresurat prin frați români de pretutindeni, a exclamat atunci, cum ar putea să exclame și astăzi:

„Chiar și această zi solemnă, care ne-a adunat din toate părțile patriei, e un testimoniu al vieții românești și o protestațiune mai solemnă decât jurământul, că națiunea română nu vrea și nu va suferi niciodată ca să apună din seria națiunilor ca suferi română, nu vrea și nu va suferi niciodată batjocura, ca să se lapede de al său nume și de a sa limbă în favoarea nici a celei mai culte națiuni și limbi din lume”.

Și dacă în conștiința modestei mele puteri de a afla taina vorbei

putem asigura viitorul poporului nostru, așteptând ca pilda noastră să fie un simbol, un îndemn puternic, pentru toți creștinii noștri de a pune la o parte, — când e vorba de cultivarea poporului — orice fel de separatism, orice susceptibilități, căci în această privință nu putem admite decât o singură rivalitate: de a ne întrece la fapte bune unii pe alții. De altă parte dorim, ca nu numai unii, ci toți cărturarii de pretutindenea, să simtă datorința a sprăjini „Asociațiunea”, „Societ. p. f. d. t. r.” și toate însoțirile noastre culturale, căci — durere — mai sunt multe ținuturi, unde frunțișii se ceartă pentru nimicuri și mărunțișuri, iar în alte locuri pentru niște fraze goale, zădărniciind faptele, cari singure închișă și întăresc temelile de progres ale poporului.

Nu 2500 membrii ordinari trebuie să aibă „Asociațiunea”, ci cel puțin 10.000. Celelalte societăți asemenea.

Deci — deocă vom să serbăm cu vrednicie memoria marilor noștri înaintași și întemeietori ai așezămintelor de cultură, — trebuie toți de pretutindenea — punând deoparte indiferentismul sau susceptibilitățile de orice natură — să ne facem fie și numai ai simpli gregari datorința către cultura neamului. Așa făcând, toate instituțiile culturale în frunte cu Asociațiunea vor înainta cu pași mai repezi; iară poporul să va deștepta, lumina și mântul din întunericul, de care în multe locuri mai e cuprins.

Și fiindcă o manifestare culturală atât de solidară și unitară în frunte cu lamura inteligenței și cu întreg episcopatul român, n'au mai fost la noi, de când ne-am pomenit pe aceste p'airi și câmpii: nu află cuvinte mai potrivite de-a soate la iveală acest fapt mareț, decât dorința exprimată de Șaguna la încheierea constitutantei Asociațiunii în cuvintele: „Dee Deu, ca până la capătul veacului să fie tot așa. Să ne mai întâlnim la masa mamei noastre comune, să ne îndulcim de limba, naționalitatea și de toate câte sunt ale Românilui”.

Veacul, în care a trăit Șaguna, s'a încheiat; deaceia se ivește trebuința de-a completa dorința marelui ierarh, zicând: *Dee D-zeu, ca până la sfârșitul veacurilor să fie tot așa; să muncim împreună — ortodocși și uniți — în frățescă dragoste și deplină armonie pentru înaintarea scumpului nostru popor în cele bisericesti, culturale și în toate privințele, căci prin aceasta mijlocim și progresul iubitei noastre patrii, în care Românii formăm o parte foarte însemnată a celor mai credincioși locuitori ai ei.*

Să ne fie D-zeu pe toți urzitorii și propoveditorii culturii noastre românești. Amin.*

Vorbirea a făcut impresie adâncă. Domnul Goldiș emoționat mulțămeste Preasfinției Sale pentru admirabila disertație și îi dorește mulți ani fericiți.

În numele blăjenilor societatea teatrală e salutată prin rostul domnului Dr. A. Chețianu, directorul gimnaziului din Blaj. Președintele mulțămeste și comunique adunării, că mai multe reuniuni învățătoresți sunt reprezentate la adunare prin delegați. Îi salută și le mulțămeste pentru participare.

Prezidentul numește notari ai adunării pe domni Caliani profesor în Blaj și Dr. Horia P. Petrescu, apoi se intră în ordinea de zi.

Se aleg comisiunile pentru a) cenzurarea raportului general, b) pentru cenzurarea socotelor și a bugetului și c) pentru înscrierea de membri noi.

Domnul Dr. V. Branșice ține disertație despre „actul de botez” al primei societăți culturale românești, din August 1848, în urmă se cetește telegramme întraste dela dl V. Onițiu, și dela dl Dr. Dobrin. Ambii felicită adunarea și-și scuză absența. Apoi prezidentul încheie ședința.

Ședința festivă a secțiilor „Asociațiunii”

La orele 12 domnul Andreiu Bârseanu deschide ședința festivă a secțiilor literare și științifice ale Asociațiunii. S'a ținut tot în pavilionul din curtea gimnaziului. S'a dat cuvântul întâi domnului Dr. Iosif Popovici, profesor universitar, care a vorbit despre Ioan Maiorescu, din prilejul centenariului dela nașterea sa, și apoi dlui Oct. Goga, care a vorbit despre literatura românească în veacul al XIX-lea. Ambii conferențieri au fost aclamați și aplaudați cu căldură. Ședința se termină după ora unu.

A urmat masă mare la Excelența Sa Mitropolitul Mihaly, participând la ea toți Arhieriei, membrii comitetelor Asociațiunii și fondului teatral, și alți frunțași, în număr de peste 100 de persoane.

Ședința a doua a „Asociațiunii”

După amiază, la orele 4 s'a ținut a doua ședință a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. A fost de scurtă durată, pentrucă lumea să grăbea să meargă pe Câmpul libertății ca să vadă sborul aviatorului Vlaicu. În

ședința aceasta au fost proclamați membri de onoare ai Asociațiunii noastre Excelențele Lor Mitropolitii Mețianu și Mihaly, apoi domnul preposit I. M. Moldovan și Ilust. Sa. domnul Ioan Calmer de Pușcariu. Li s'au făcut ovațiuni frumoase tuturor.

A urmat apoi în ziua aceasta a doua a serbărilor din Blaj sborul lui Vlaicu, despre care vorbim la alt loc, iar sara reprezentarea operii *Mînășirea Argeșului* despre care vom aduce raport amănunțit. Notăm că atât la sborul lui Vlaicu cât și la reprezentația teatrală a participat o lume enormă.

La concertul din seara premergătoare a cooperat și distincția noastră cântărească, doamna *Veturia Triteanu*, precum și domnul *Octavian Mureșanu*, cărora li s'au făcut ovațiuni frumoase.

Noul presidiu al „Asociațiunii”

În ședința ținută Mercuri, adunarea generală a „Asociațiunii” a ales cu nespusă înunfășire prezident pe domnul Andreiu Bârseanu, iar viceprezident pe domnul canonic din Blaj, Dr. Vasile Suciu.

Desmînțire.

Unele ziare din Budapesta scriu, că Excelența Sa, Mitropolitul Ioan Mețianu, ar fi declarat în fața unui corespondent al ziarului „Universul” din București, că pentru Români folositoare poate să fie numai politica de înțelegere cu Maghiarii și că ar fi condamnat procedura acelor politicieni, cari în loc să agiteze pentru politica de împăcare, să năzuesc a respândi calomnia, că politica sa, făcută pentru Românii din Ungaria, ar face serviciu guvernului român, în fine, că ar fi declarat, că mai corect ar fi, dacă cu apărarea intereselor Românilor din Ungaria, ar fi incredințat clerul.

Suntem autorizați a declara, că nimic din acestea nu corespunde adevărului. Excelența Sa, Mitropolitul nostru, nu a făcut în fața nimelui astfel de declarațiuni. Tot ce a spus Excelența Sa, la toate ocaziunile, și tuturor acolora, cari i au cerut părerea, este, că Excelența Sa în cele politice e aderent al unei direcții de înțelegere cu cei dela putere, precum era și Marele Șaguna, e deci pentru direcția politică reprezentată de ziarul nostru. Atâta și nimic mai mult.

Din România.

Marile sărbări din București.

Grandioasele sărbări organizate în parcul Carol I. (Filaret) din București de Liga Culturală în zilele de 28, 29 și 30 August v. și pentru care s'a obținut reducerea generală de 75% pe toate liniile C. F. R. se vor desfășura după un program, pe cât de bogat, pe atât de variat și de rar:

1. Sboruri cu aeroplane; 2. Expoziție de porturi românești din toate ținuturile locuite de Români; 3. Expoziție istorică și etnografică; 4. Expoziție de pictură și sculptură; 5. Concursuri de coruri populare; 6. Muzici militare; 7. Cărculuma artistică; 8. Mare tombolă cu toate numerele câștigătoare; 9. Bătăi cu flori, confeti, serpentine și poștă; 10. Premii de frumsețe; 11. Dansuri și hore naționale; 12. Piese teatrale la Arenele Romane; 13. Cinematografal special; 14. Doine din caval și buciom, cântate de ciobanii din Vrancea; 15. Serenade venețiene și coruri pe lac; 16. Lupte romane, lupte de box, exerciții la bară, jocuri gimnastice etc.; 17. Water-chute; 18. Curse de biciclete și automobile; 19. Călușei și dulapuri; 20. Concurs de povestăși; 21. Distracții americane; 22. Concursuri de jocuri naționale; 23. Artificii și rachete; 24. Asaltul dela Grivița (30 August); 25. Mare bal cu surprize.

Pentru sărbările noastre se poate pleca în zilele de 26, 27, 28, 29 și 30 August și se poate înapoia la 28, 29, 30, 31 August și 1 Sept. v. Ori cine poate călători cu ori care tren și cu ori care clasă, având la toate excepționala reducere de 75%.

Sărbările încep la ora 10 dim. și țin până la ora 2 noaptea. Tramvazele vor fi la dispoziție în tot timpul. Paroul va fi bine luminat. Farul dela intrare va fi de asemenea luminat. Programul zilnic se va anunța la timp.

Pentru expoziția de porturi românești, expoziția de stufe, expoziția de pictură și sculptură, ce se organizează cu

această ocazie în pavilionul regal se pot trimite de cei ce doresc ori ce fel de obiecte pe adresa Ligii Culturale, indicându-se și prețul dacă domnii epozanți doresc ca obiectele să se vândă.

Societățile corale din capitală și din țară care doresc să participe, sunt rugate să se anunțe de acum spre a putea aranja amănunțit programul pentru producțiile muzicale ce vor avea loc la arenele romane și pentru serenadele venețiene.

Sborul lui Vlaicu.

Aviatorul român, domnul inginer Aurel Vlaicu, originar din Binținț, de lângă Orăștie, a sburat în Blaj, de pe Câmpul libertății, Marți, la orele 5 și jumătate, cu cel mai splendid succes. S'a ridicat dela pământ cu monoplanul seu, cu o ușurință rară, până la înălțime de 700-800 metri, apoi a făcut ocoluri în jurul Blajului, a stat puțin deasupra bisericii catedrale, a sburat până la comunele din apropiere, iar la orele 6 s'a coborât frumos, încet, pe același loc de pe Câmpul libertății, de pe care s'a urcat în văzduh.

Mulțime de oameni se afla pe Câmpul libertății pentru a-i vedea sborul, în frunte cu Arhieriei; iar pe dealurile din împrejurime, prin vii și prin holdele frumoase, mii și mii de țărani.

Entuziasmul publicului a fost enorm de mare. Toți erau încantați de acest splendid triumf al științei românești. Când a ajuns Vlaicu iarăși pe pământ, ovațiunile ce i s'au adus au primit forma unui orcan puternic. A fost purtat pe brațe, el și tatăl său, un țăran din Binținț, iar Prelații noștri l'au îmbrățișat și l'au sărutat pe frunte.

Domnul Vlaicu ne va face onoarea de a sbură și la noi, în Sibiiu, și va mai sbură și în Brașov și în Arad.

NOUȚĂȚI.

Intregire. Din vorbirea Înalt-preasfințitului Domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan, rostită în catedrala Blajului și dată în întregime în numărul trecut, a ramas, din greșală, necules un pasaj, care se refere la „bucuria ce a simțit-o Excelența Sa, când a văzut la adunare pe Reverendisimul domn preposit I. M. Moldovan, care încă a participat la înființarea „Asociațiunii”, al cărei president a fost apoi mai târziu”. Facem această întregire.

Căsătoria arhiducelui. Cum se vestește din capitala austriacă, arhiducele Carol Francisc Iosif își va serba căsătoria cu principesa Zita de Bourbon-Parma în 18 Octomvrie n. La ceremonia cununiei va participa și domnitorul, împreună cu membrii familiei domnitore și cu membrii familiei princiare de Parma.

Vilegiatura Monarhului. Din Viena se anunțe, că Maiestatea Sa Monarhul nostru își va termina cu ziua de 8 Septemvrie vilegiatura din Ischl și va călători cu tren special la gara dela Penzing, iar d'acolo la Schönbrunn.

Hymen. Dșoara Mărioara I. Lupan și dl Dr. Iustin Cl. Iuga își sărbeșă cununia Duminecă, în 3 Septemvrie st. n. (21 August st. v.) a. c. la orele 11 a. m. în biserica sf. Nicolae din Brașov-Schein.

— Gabriella Gherlan și Dr. Demetriu Mangra își anunță cununia lor, care se va celebra la 3 Septemvrie 1911 st. n. la orele 5 și jum. d. a. în biserica gr. or. rom. din F.-Oșorheiu.

Moștenitorul tronului turcesc în România. Iussuf Izzedin, prințul moștenitor din Constantinopol, a sosit Duminecă la Constanța și de acolo și-a urmat călătoria la Sinaia, unde a sosit după amiază la orele două. Regele Carol a dat în castelul Peleș o masă festivă în onoarea oaspetelui său. Au luat parte la masă miniștrii și membrii corpului diplomatic. S'au acordat mai multe distincțiuni atât principelui, cât și membrilor suitei sale. Dela Sinaia prințul Iussuf Izzedin va pleca la Cernavoda, ca să vadă marele pod de peste Dunăre.

Aviz școlar. Înscrierile la școala centrală elementară gr.-ort. română din Sibiiu, se vor face pentru anul 1911/1912 școl. din 1 — 5 Sept. st. n. Dreptaceoșii sunt poștiți toți p. t. părinți și binevoitori ai școlii române a grăbi ori înscrierea copiilor lor la timpul indicat, ca astfel să se poată începe prelegerile regulat. Înscrierile se vor face în edificiul școlii numite, în Sibiiu, strada Șaguna Nr. 14—16.

Reprezentare oprită? Cetim într'un ziar de dincolo de munți, că primarul din Slănicul Prahovei a oprit reprezentația piesei teatrală „Lipitorile Satelor”, cunoscuta lucrare a poetului Alecsandri. Oprimarea reprezentației s'a făcut la cererea evreilor aflători la bale de acolo. — Cam greu de crezut, că Alecsandri să fie proscriș în Țara românească.

Inaugurare. Duminecă s'a inaugurat în parcul Goethe din Carlsbad statua suveranului nostru Francisc Iosif, ridicată de oaspeții din Germania ai băilor. S'au trimis depeșe omagiale atât împăratului Francisc Iosif, cât și împăratului Wilhelm al Germaniei.

Deraiare. Trenul de persoane, care mergea Duminecă dela Arad la Timișoara, a deraiat la gara din St. András și s'a ciocnit cu vagoanele de mărfuri ce așteptau în gară. Oameni nu s'au nenorocit. Cinci vagoane goale au fost rău deteriorate.

Biroul de informațiune, aflător în Piața mare a Sibiiului, începând cu 1 Septemvrie, este deschis: dimineața dela orele 8 până la 12, iar după amiază dela 2 — 5 ore; Dumineca și în sărbători dela orele 8 până la 10 a. m.

Adunări populare. Partidul social democrat, cum se știe din Budapesta, va porni o mișcare în interesul asigurării libertății de presă. Mișcarea aceasta va fi împreună cu un protest împotriva ucrării sarcinilor militare, și afară de aceasta se va continua activitatea partidului în favorul votului universal. Atât în capitală, cât și în provincie se vor ținea numeroase adunări populare.

Hoți în tren. Negustorul Ștefan Hundetz căștorind zilele acestea cu acceleratul către Brașov, a fost adormit cu ajutorul clorofomului de către niște indivizi cu cari călătorea în același vagon Deștepându-se la gara Piski, a observat că i s'au furat 24 mii coroane și ceasornicul de aur. Unul dintră făptuitori, un pungaș notorie, cu numele Scheiber, a fost arestat. Tovarășii săi sunt urmăriți.

Holera. La o fabrică de gelatină din Pesta nouă a izbucnit holera. Doi muncitori, unul român, au fost transportați bolnavi la spital, unde au încetat din viață. Al treilea muncitor a venit la Budapesta, și acolo a murit prezentând simptomele holerei. Cercetările bacteriologice au constatat holera asiatică.

Sgârcenie. Săptămâna trecută, într'o casă parășită din capitala engleză, au găsit moartă o femeie bătrână cu numele Battenan. Făcându-se cercetări, s'a aflat, că nenorocita ființă, care era foarte sgârcită, a murit de foame. În locuința ei au dat de 140 mii coroane în bani gata, plus o mulțime de efecte bine păstrate.

Al 32-lea membru pe viață la „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu” s'a înscriș dl Teodor Moldovan, măestru cismar din Sibiiu, cu taxa de 50 cor. plătilă în rate. Fie ca această faptă să aște cât mai mulți imitatori în șirul meseriașilor noștri.

„Masa studenților dela Albina”

Concurs

Pentru ocuparea locurilor vacante la masa studenților dela institutul „Albina”, se publică concurs. Școlarii de naționalitate română, cari doresc să fie admiși la această masă, au să-și înainteze la direcția institutului până la 10 Sept. n. a. c. cererile cu următoarele documente:

1. Act de botez.
2. Atestat despre averea părinților.
3. Atestat școlar din anul din urmă.
4. Atestat de primire în una din școlile medii ale Sibiiului.

Se vor lua în considerare mai ales cererile dela școlarii din clasele superioare, a V—VIII. gimnazială.

Sibiiu, 31 August 1911.

Direcțiunea „Albinei”,

Nr. 811/1911.

(328) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia devenită vacantă în urma pensionării parohului neputincios G. Pralea de clasa a II Breaza se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela publicarea primă în „Telegraful Român”. Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele conform normelor din vigoare adevă atestat de opt clase gimnaziale cu maturitate să se înainteze oficiului subsemnat în termenul arătat.

Făgăraș, în 1 Iulie 1911.

Oficiu protopresbiteral gr.-or. al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop.

Spre binevoitoarea atențiune!

Cu tot respectul îmi iau voie a atrage atențiunea onoraților vizitatori ai Sibiului și în deosebi a părinților cari aduc băieții la școală, că pe lângă mărfurile de băcănie cari mi-au sosit numai acuma proaspete și gustoase, mi-am asortat magazinul cu tot felul de recuise pentru studenții de școală, perii pentru haine, săpunuri, etc.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

Cu toată stima:

N. Onițiu

Sibiu, Strada Măcelarilor
edificiul „Albinei”.

(318) 3-

Școală de lucru

pentru **cusut** practic de rufe și **croit**, precum și toate lucrurile fine de mână, începând din 1 Septembrie la

Marie Lurz

(335) 2-3

Str. Măcelarilor Nr. 6.

Să primesc și domnișoare în cost.

In negoțul subsemnatului află aplicare cu 1 Septembrie a. c. ca

Învățacel

un tinăr din casă bună care a terminat cel puțin 3 clase reale sau gimnaziale și are cunoștința limbilor română, germană și maghiară.

Nicolae Dușoiu

(326) 2-2

Brașov

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[101] 21-52

Telefon 179.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

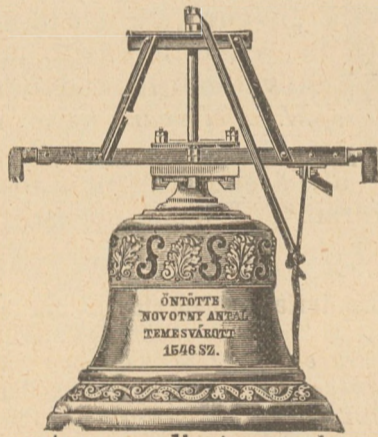
în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în dată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(278) 43-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețuranturi ilustrate gratis.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român că cu 1 Septembrie mi-am strămutat

Atelierul de croitorie

în strada Măcelarilor Nr. 5

vis-a-vis de casa orașului, în apropiere cu Hotel Bonfert.

Regia în acest local fiind mai mică, sunt în puțința de a lucra mai ieftin, mulțumindu-mă numai cu câștigul ce rezultă din lucru fără a mai computa și procentele obicinuite la stofă. Scopul meu este ca prin lucru solid, ieftin și prompt să-mi câștig o clientelă bună. Deci rog pe toți binevoitorii mei a mă sprijini!

Rog deci onoratul public a mă onora cu prețioasele comande, pe cari le voi executa cu cea mai mare îngrijire și croială modernă.

Onorata preoțime și candidați de preoți rog a mă onora cu comande de reverenzi și alte haine necesare.

Reverenzi și ornate bisericesti. — Prețuri moderate. — Lucru solid. Vă rog încercați și vă veți convinge!

Cu deosebită stimă

Ioan Părau

măestru croitor.

(327) 2-

GHETELE „TURUL”

în urma superiorității lor au câștigat un renume universal și sunt recunoscute ca fabrica-

••••• ține bună pe lângă prețuri neînsemnat de ieftine. •••••

„TURUL” fabrică de ghete, societate pe acții în Timișoara.

Locul de vânzare:

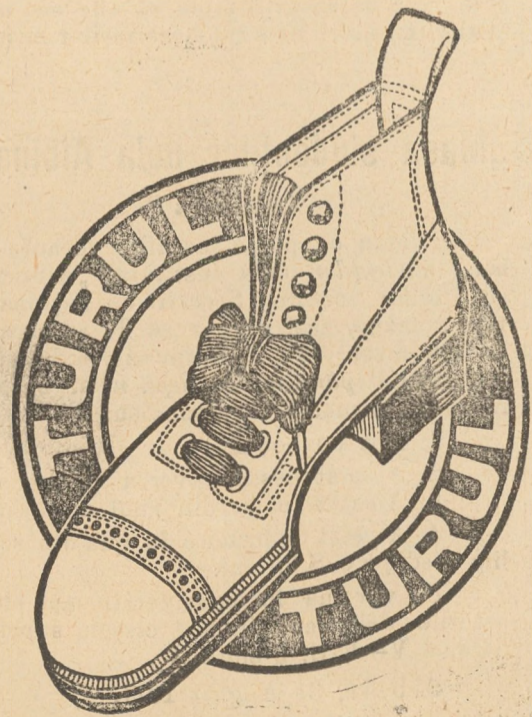
Sibiu-Nagyszeben, Strada Cisnădiei, Nr. 20.

Cataloge gratis și franco.

Angajați peste 1200 lucrători.

130 filiale în și afară de patrie.

(119) 7-10

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresți vacante ale comunelor bisericesti de jos din protopopiatul Câmpenilor se publică de nou concurs cu termenul 25 August v. 1911.

1. Peleş cu salariu 1000 cor. dela biserică și din ajutoare, locuință cu grădină.

2. Poiana-Valeaverde salariu cu 1000 cor. din repartitie, locuință cu grădină.

3. Secatura cu salariu 1000 cor. din repartitie locuință cu grădină.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi să trimită rugărilor lor concursuale la subscrisul oficiu.

Cvintinaliile se compută numai după serviciul în aceste posturi.

Câmpeni, 9 August 1911.

Oficiul protopopesic gr.-or. al Câmpenilor.

Romul Furdul
protopop.

(324) 3-3

Nr. 453/1911.

(314) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresți în comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Ormindea cu salariu de 1000 coroane și anume 920 coroane din repartitie 80 coroane venit cantoral. Deosebit de acestea când participă la înmormântări are 1 coroană dela fiecare caz. Cvarțir și grădină în natură. Alesul învățător este obligat a cânta în Dumineci și sărbători la sf. liturgie cu copiii de școală și cu adulții, iar la utrenie a ținea o strană. Cei ce sunt în stare a conduce corul bisericesc existent sunt preferiți.

2. Buceș cu salariu de 400 coroane, cvartir și grădină.

3. Grohot cu salariu de 300 coroane, cvartir și relut de grădină.

4. Lunca cu salariu de 300 coroane, cvartir și grădină.

5. Peșterea cu salariu de 300 coroane.

6. Bibița cu salariu de 400 coroane și grădină.

7. Șesuri cu salariu de 300 coroane, cvartir și relut de grădină.

8. Tomnatecul-de jos și de sus cu salariu de 400 de coroane, cvartir și relut de grădină.

Pentru întregirea salariilor la școalele de sub 2-14, până la suma recerută prin noua lege școlară sau cerut ajutor dela stat, și în caz de încuviințare cei insinuați vor beneficia de aceia întregire.

Cvintinaliile se vor socoti numai după serviciu neîntrerupt la aceste școale.

Cei aleși vor fi îndatorați a prevedea instrucțiunea în cursurile de toate zilele și în cele de repetiție, eventual în școala de repetiție agronomică, a instrua pe elevi în cântările bisericesti, ai conduce în Dumineci și sărbătorile de peste an la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice. A prevedea instrucțiunea din religie în toate clasele.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul în termenul deschis și pentru a se face cunoscut poporului să se prezenteze într-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a cânta.

Brad, la 2 August 1911.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Zandrului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Vasilie Damian
protopresb.

Admoniare!

Société des Papiers Abadie.

Învindându-se în timpul din urmă diverse falsificate a marcei tuburilor noastre foarte plăcute și de totuși cunoscute

RIZ ABADIE (Riz doré)

rugăm onorata noastră clientelă a fi cu atențiune la numele Abadie, de oarece falsificatele să silească a fi cu alte numiri înlocuite. Vă sfătuim deci să fiți precauți la cumpărarea vreunei imitațiuni fără valoare, căci contra acestora vom interveni cu toate mijloacele legale permise! Société des Papiers Abadie. (124) 12-52

Városmajor-Sanatorium
și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-89

Birou central, stabiliment medical:
Budapesta, Ferencz-körut 29

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

[448] 34-

Director-sef

Dr. Cosmutza.

Băieți

se primesc ca învățăcei în gimblăria (tranzelăria) dnului **Stefan Moga.** (339) 1-3
Sibiu, Strada gării Nr. 1

Dr. Ittu

medic universal

s'a reîntors din străinătate și ordinează zilnic. (338) 1-3
Sibiu—Nagyszeben, Str. Cisnădiei Nr. 43.

Mult onoratului Public
și preastimați Preoți!

Prin prezenta fac cunoscut, că **noutățile în Juvaericele, Orologe, articoli de aur și argint**, — au sosit; și învit pe această cale la o vizitare a depositului meu! (322) 3-10

O privire a prețurilor mele din vitrine, va convinge pe oricine, că toate sunt foarte ieftin notate!

Cu toată stima:

Iuliu Erős

Deposit de fabrică în Juvaericele, — Orologe și mărfuri de aur și argint.

Sibiu, Str. Cisnădiei 3.

Deschis: Zilnic în zile de lucru dimineața dela 7¹/₂ până seara la 7¹/₂ oarce.

Cancelarie administrativă
și biuro de informațiuni

în

Budapesta.

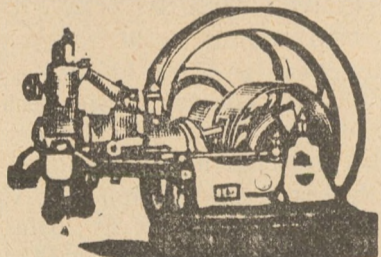
Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprocetuale, administrative și comerciale, mijloace împrumuturi personale, hipotecare și amortizaționale ieftin și în scurt timp; mijloace cumpărări, vânzări, exarândări de bunuri, mașini, motoare, și alte rechisite economice; finanțez parcelări de mori, exoperez ajutoare de stat pentru preoți, învățători, școale și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efeptuiesc tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipația pentru corespondență. (84) 19-

Dr. Constantin Manea,
advocat diplomat.

VIII. Aggteleki-u 10., I. 7. Telefon 171-27.

Fabrica drezdană de motoare

societate pe acții.
Cea mai mare și mai veche fabrică de motoare a Germaniei.

Liferează în cercuri specialiste bine cunoscutele

Motoare și Locomobile

cu benzin, uleu crud, gaz, petrolu,

precum și

Motoare cu tragere de gaz.

Noutate surprinzătoare!

Generator cu tragere de gaz universal.

Cheltuieli de mănare:

pe oră și putere de cai numai circa 1 filer.

Depositar general:

Ignác Gellért & Comp.

Budapest, Teréz körut 41. Telefon 12-91.

Garantție foarte bună. — Condiții de plată favorabile.
(408) 20-26

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Ioan cav. de Pușcariu:

Fragmente istorice

despre

boierii din țara Țăgărașului.

La partea I 40 fileri, la partea II 60 fileri, la partaa III 80 fileri, la partea IV cor. 5-20.

Biblioteca Bunului Păstor,
redactată de Dr. N. Bălan.

Nr. 1.

Taina pocăinții

Studiu pastoral

de

Ioan Hanzu,
preot ort. rom.

Prețul 50 fil. + 5 fil.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puil cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit, ca mine, nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducesc.
Trageți voi boii!
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo.)

CAIETUL I.

Lugojana.
Măzărca.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora.
Ardeleana (ca în Banat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brău II.

CAIETUL III.

Brău III.
Hațegana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4-
fr. 5-

Preludiu și Hora din „Serata etnografică”, pentru piano, ed. II.

Rândunica, vals, pentru piano, ed. II.

Viorele, vals, pentru piano, ed. II.

Nou! — Aurora, vals pentru piano. — Nou!

Prețul a cor. 2-
fr. 2-50

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general:

Librăria arhidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

Cărți pentru bibliotecile parohiale-școlare.

Dela Librăria arhidiecezană din Sibiu se pot procura următoarele cărți mai noi apărute:

	cor.		cor.
Agărbișeanu I., Novele	1-50	Ciocărlan I., Pe plaiu, nuvele	1-50
— Două iubiri, novele	2-	Corbu I., Ad Astra! Astronomie populară în icoane. Cu mai multe ilustrațiuni și icoane în text	2-
— In clasa cultă, novele	2-	Cuza A. C., Poezii, epigrame și cugetări	1-50
Adam I., Constanța pitorească	2-	Dauș L., Iluzii, roman	1-50
Alexandrescu Dorna, Arnăuța, roman	1-	Delavrancea P., Sultănică, nuvele	2-
Andersen, H. C., Povestiri, trad. de Ruxandra Vlăduță	2-50	Dulfu, Cântece și povești	1-50
Anghel-Iosif, Caleidoscopul I/II și Cireșul lui Luculus, nuvele	1-50	Dragoslav I., La han la trei ulcele Dunăreanu N., Râsplata, nuvele	1-50
Anghel, Fantazii, poezii	1-50	Eminescu M., Poezii. Ediție ilustrată și revizuită de I. Scurtu	2-
Asachi G., Poezii	1-50	Farago E., Șapte din umbră	1-50
Balzac H., Moș Goriot, roman	1-	Flaubert, Doamna Bovary, roman	2-
Bârseanu I., Rapsodie și balade Basme din toate ținuturile românești	1-90	Gane N., Spice, nuvele	2-
Bianu Dr. V., Doctorul de casă sau Dicționarul sănătății împodobit cu 315 chipuri	14-	Gârleanu E., Nucul lui Odobac, nuvele	1-50
Bolcaș L., Seri albastre (Pentameron)	1-50	Gârleanu E., Într-o noapte de Maiu, nuvele	2-
Bolcaș L., La cărările vieții	1-50	Gârleanu E., Bătrâni, nuvele	3-
Björnsterne - Björnson, Veselul strengar, nuvele	1-50	Hodoș E., Depart de lume, nuvele	1-50
Björnsterne - Björnson, Synove Solbakken	1-50	Holban, Oamenii celebri din anticitate	3-50
Boteni I. I., Din satul nostru, nuvele	1-50	Iosif N. N. O., Primăvară	1-
Bucura Dumbravă, Haiducul, roman	2-	Ibrăileanu, Spiritul critic în cultura românească	2-
Calmuțchi V., Floricele, poezii	1-	Ibrăileanu, Scriitorii și curente	2-
Caraivan V., Povești de pretutindenii	2-	Iorga N., Istoria lumii în vremile mai nouă dela Ludovic al XIV până astăzi	3-
Caragiale, Schițe nouă	2-50	Iorga N., Istoria Românilor pentru poporul român	3-
Carmen Sylva, Prințul codrului traducere după original de Lia Hârsu	—30	Iorga N., Din faptele străbunilor	1-50
Cazaban, Chipuri și suflute, nuvele	1-50	Ispirescu P., Legende sau Basmele Românilor	1-50
Cerna, Poezii	2-	Lecca I. G., Dreptul vieții, roman	2-
		Lovinescu E., Viața și opera lui G. Alexandrescu	2-
		Lovinescu E., Critice I.	3-